

Hallituksen esitys siirtohintojen hillitsemiseksi

Ministeri Lintilän tiedotustilaisuus
28.1.2021

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Hallituksen esityksen tavoitteet

- Hallitus esittää sähkömarkkinalakiin muutoksia, joiden seurauksena sekä **siirtohintojen tasoa että korotuskattoa leikataan merkittävästi**
- HE:llä ratkaistaan siirtohintojen kohtuuttomuudet, mutta huolehditaan samalla myös taajamien ja haja-asutusalueen verkkojen uusimisesta ja palvelujen turvaamisesta nyky-yhteiskunnan ja asiakkaiden vaatimusten mukaisesti
- Muutosvaikutuksia jo meneillään olevan valvontajakson aikana (ennen 2024 alkua)

Siirtohinta-HE:n toimenpiteet ja vaikutusmekanismi

Toimenpide	Vaikutusmekanismi	Vaikutus
Toimitusvarmuus-vaatimuksille 8 vuoden lisäaika $\frac{3}{4}$:lle verkkoyhtiöistä + Asiakkaille vastineeksi palvelutason viivästyisestä paremmat korvaukset pitkistä sähkökatkoista	<ol style="list-style-type: none">1) Antaa Energiavirastolle mahdollisuuden avata valvontamallin investointikannustimet kuluvan valvontajakson aikana2) Vältetään ennaikaisia ja tulevaisuudessa tarpeettomia investointeja latvaverkkoihin3) Voidaan hyödyntää kehityksen alla olevia keinoja investointien korvaamiseksi	<ol style="list-style-type: none">1) Energiavirasto voi lieventää valvontamallin investointikannustimia, kuten tuotto-% ja investoinneista saatavat lisäbonukset, kaikilla verkkoyhtiöillä ja niiden 3,6 milj. asiakkaalla2) Hillitsee tehokkaasti myöhempiä korotustarpeita $\frac{3}{4}$ verkkoyhtiöissä ja 1,8 milj. asiakkaalla
Verkkojen kehittäminen kustannustehokkaasti + kehittämissuunnitelma	<ol style="list-style-type: none">1) Antaa Energiavirastolle mahdollisuuden päivittää yksikköhintaluettelonsa, ml. kaapeloinnin hinta kuluvan valvontajakson aikana2) Verkkoyhtiöille paine ja todistustaakka valituista verkkoratkaisuista3) Asiakkaat pääsevät vaikuttamaan investointisuunnitelmiin	<ol style="list-style-type: none">1) Energiavirasto voi tarkistaa yhtiöiden sääntelypääoman arvon vastaamaan paremmin verkon nykyistä arvoa2) Kustannustehokkaampia keinoja otetaan käyttöön3) Läpinäkyvyys investointeihin <p>Koskee kaikkia verkkoyhtiöitä ja niiden 3,6 milj. asiakasta</p>
Korotuskattoa lasketaan 15 ➔ 8 %	Pienennetään hinnoittelumuutosten vaikutuksia entisestään	Asiakkaat eivät koe äkillisiä hinnanmuutoksia Korotuskatto ei varsinaisesti vaikuta hintatasoon valvontajakson aikana
Erillisten linjojen rakentaminen	Asiakkaat saavat enemmän mahdollisuuksia hyötyä sähkön pientuotannosta	Pientuotannon mukanaan tuomat säästöt sähkölaskulla

Arvio HE:n vaikutuksista verkkoyhtiöihin (Energiaviraston ilmoittamat toimet)

Jakeluverkkojen sallittu tuotto ja liikevaihto pienenevät merkittävästi jo v. 2022

- TEM arvio: yksikköhintojen päivityksen jälkeen **sääntelypääoma laskee 15 %**
- TEM arvio: **Sallittu tuottoaste laskee n. 4%:iin vuonna 2022**, kun Energiavirasto palaa käyttämään ajantasaista korkokantaa (v.2020 5,73%).
- TEM arvio: **yhtiöiden sallittu tuotto laskee n. 40%** vuonna 2022 yksikköhintojen ja tuottoasteen päivityksen ansiosta vuoteen 2020 verrattuna

→ **TEM arvio: Vuonna 2022 jakeluverkot voivat kerätä asiakkailta 350 miljoonaa euroa vähemmän vuoteen 2020 verrattuna**

Arvio vaikutuksista kuluttajiin

- **Vaikutus keskimääräisiin asiakashintoihin pitkällä aikavälillä**

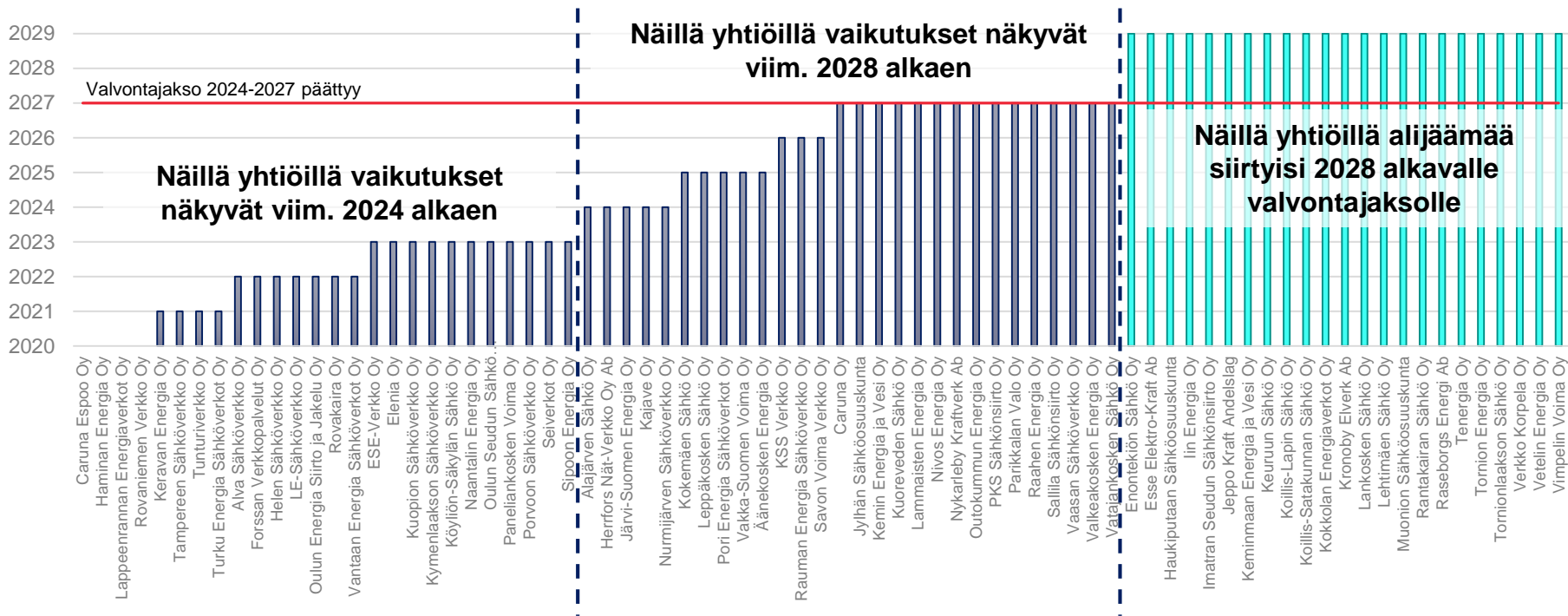
	Keskim. siirtohintaa + verot snt/kWh	Keskimääräinen siirtomaksu vuodessa 2019	Keskimääräinen siirtomaksu vuodessa toimenpiteiden jälkeen	Siirtomaksun alenema
Kerrostalo 2000 kWh/a	12,3	246 €/a	205 €/a	-41 €/a
Pientalo, ei sähkölämmitystä 5 000 kWh/a	10,5	523 €/a	436 €/a	-87 €/a
Pientalo, suora sähkö 18 000 kWh/a	7,6	1 361 €/a	1 135 €/a	-227 €/a
Maatila 35 000 kWh/a	7,2	2 518 €/a	2 098 €/a	-420 €/a
Pienteollisuus 600 000 kWh/a	4,7	28 330 €/a	23 609 €/a	-4722 €/a

- **Huomioita tarkastelusta**

- Oletettu, että siirtohintaa laskisi liikevaihdon laskun suhteessa kaikille asiakkaille.
- Verkkoyhtiöt hyvin erilaisissa asemassa, esim. osalla merkittäviä valvontamallin alijäämiä, jolloin vaikutukset tulevat viiveellä
- Verkkoyhtiöt päättävät miten sallitun tuoton lasku näkyy maksuissa. Eli näkyykö vaikutus energia-, teho- vai kiinteässä komponentissa vai kaikissa näissä.
- Aiemmin vastaavissa tilanteissa monet yhtiöt ovat palauttaneet kaikille asiakkaille kiinteitä perusmaksuja.

Milloin siirtohinnot laskevat?

verkkoyhtiöiden aiempien investointien synnyttämät alijäämät ajoittavat hintojen laskua

HE:tä täydentävät hallituksen lisätoimet

- **Hallitus asettaa akateemisen työryhmän antamaan Energiavirastolle lausunnon tariffien laskentamenetelmien osatekijöistä**
 - Lausunto sisältäisi siirtohintakeskusteluun osallistuneiden tieteenharjoittajien näkemyksen vuonna 2024 alkavan verkkovalvontajakson laskentamenetelmien kehittämistyöhön
 - Työryhmä aloittaa toimintansa, kun HE:een liittyvät lait on vahvistettu eduskunnassa
- **Hallitus arvioi ulkomaisten sijoittajien korkovähennysrajoituksen asettamista**
 - Hallitus arvioi syksyn 2021 budjettiriiheen mennessä, miten korkovähennysrajoitusta voidaan uudistaa estämään nykyistä tehokkaammin verotettavan tulon siirtäminen Suomen verotusvallan ulkopuolelle esimerkiksi pääomasijoitusrakenteissa samalla, kun suomalaisten yritysten investointien korkovähennysoikeus turvataan. Uudistukset tulevat voimaan vuoden 2022 alusta alkaen.

Lisätiedot

Elinkeinoministerin erityisavustaja Teppo Säkkinen puh. 050 516 2868

Hallitusneuvos Arto Rajala, TEM, puh. 029 506 4828

Ylitarkastaja Tatu Pahkala, TEM, puh. 029 506 4217

Ylijohtaja Riku Huttunen, TEM, puh. 029 504 7277